

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 293/2010-77

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 24. júna 2010 predbežne prerokoval sťažnosť T. Ď., P., V. H., P., a M. M., P., zastúpených advokátom Mgr. R. T., PhD., B., vo veci namietaného porušenia ich základného práva podľa čl. 17 ods. 1, 2 a 5 Ústavy Slovenskej republiky a práva podľa čl. 5 ods. 3 a 4 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Špecializovaného trestného súdu v Pezinku v konaní vedenom pod sp. zn. Tp 9/2009 a jeho uznesením zo 7. septembra 2009, postupom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky v konaní vedenom pod sp. zn. 5 Tost 17/2009 a jeho uznesením z 24. septembra 2009, uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 5 Ndt 17/2009 z 24. septembra 2009, nerozhodnutím Špecializovaného trestného súdu v Pezinku o námietke zaujatosti podanej M. M. 31. júla 2009 a 2. septembra 2009, ako aj vo veci namietaného porušenia ich práva podľa čl. 5 ods. 3 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 5 Tost 17/2009 z 24. septembra 2009 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť T. Ď., V. H. a M. M. o d m i e t a .

Odôvodnenie:

I.

Ústavný súd Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) uznesením č. k. PLs. ÚS 2/2010-7 a č. k. PLs. ÚS 3/2010-7 spojil na spoločné konanie sťažnosti T. Ď., V. H. (ďalej len „sťažovateľ v 2. rade“) a M. M. (ďalej len „sťažovateľ v 3. rade“, spolu len „sťažovatelia“), ktorými namietali porušenie svojho základného práva podľa čl. 17 ods. 1, 2 a 5 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva podľa čl. 5 ods. 3 a 4 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom Špecializovaného trestného súdu v Pezinku (ďalej len „špecializovaný trestný súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. Tp 9/2009 a jeho uznesením zo 7. septembra 2009, postupom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 5 Tost 17/2009 a jeho uznesením z 24. septembra 2009, uznesením najvyššieho súdu sp. zn. 5 Ndt 17/2009 z 24. septembra 2009, nerozhodnutím špecializovaného trestného súdu o námietke zaujatosti uplatnenej sťažovateľom v 3. rade 31. júla 2009 a 2. septembra 2009, ako aj vo veci namietaného porušenia svojho práva podľa čl. 5 ods. 3 dohovoru uznesením najvyššieho súdu sp. zn. 5 Tost 17/2009 z 24. septembra 2009.

Zo sťažnosti a z jej doplnenia doručeného ústavnému súdu 26. novembra 2009 vyplýva, že sťažovatelia:

1. Namietajú porušenie „*práva na rozhodnutie o zákonnosti väzby nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom*“ uznesením špecializovaného trestného súdu sp. zn. Tp 9/2009 zo 7. septembra 2009 a uznesením najvyššieho súdu sp. zn. 5 Tost 17/2009 z 24. septembra 2009 z dôvodu, že predmetný návrh prokurátora na predĺženie väzby (zo 17. augusta 2009) nebol pridelený konajúcemu sudcovi náhodným výberom pomocou technických prostriedkov v súlade s § 51 ods. 1 zákona č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 757/2004 Z. z.“), ďalej z dôvodu, že konajúci sudca nebol dočasne pridelený alebo preložený na výkon funkcie sudcu na špecializovaný trestný súd v súlade

s ustanoveniami zákona č. 385/2000 Z. z. o sudcoch a prísediacich a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 385/2000 Z. z.“).

2. Sťažovatelia namietajú porušenie „práva na rozhodnutie o zákonnosti väzby v súlade s konaním ustanoveným zákonom“ uznesením špecializovaného trestného súdu sp. zn. Tp 9/2009 zo 7. septembra 2009 a uznesením najvyššieho súdu sp. zn. 5 Tost 17/2009 z 24. septembra 2009.

Námietku odôvodňujú tým, že sťažnosť proti uzneseniu o predĺžení lehoty väzby podali na poštovú prepravu 21. septembra 2009 (v zákonnej lehote) a bola doručená najvyššiemu súdu až 29. septembra 2009, faxom mu bola doručená 23. septembra 2009. Najvyšší súd rozhodol o sťažnosti uznesením sp. zn. 5 Tost 17/2009 24. septembra 2009. Podľa sťažovateľov v čase vydania uznesenia nemohol najvyšší súd vedieť o tom, že sťažnosť bola podaná v zákonnej lehote (podaná na poštovú prepravu 21. septembra 2009), preto, keď najvyšší súd vychádzal z doručenia faxom – 23. septembra 2009, mal sťažnosť ako oneskorenú zamietnuť, preto podľa sťažovateľov bolo uznesenie vydané predčasne a v rozpore s Trestným poriadkom. Najvyšší súd mal podľa nich rozhodovať na základe sťažnosti doručenej až 29. septembra 2009, teda až po uplynutí lehoty trvania väzby, ktorá sa mala predĺžiť, keď už s odvolaním sa na § 76 ods. 3 Trestného poriadku nebolo možné rozhodnúť o ďalšom predĺžení väzby.

Ďalej námietku odôvodňujú tým, že 3. septembra 2009 podali na poštovú prepravu námietku zaujatosti konajúceho sudcu a generálnu námietku zaujatosti všetkých sudcov špecializovaného trestného súdu, teda ju uplatnili pred rozhodnutím o návrhu prokurátora na predĺženie väzby (7. septembra 2009) a špecializovaný trestný súd o nej mal rozhodnúť pred rozhodnutím o návrhu prokurátora na predĺženie väzby, aj keď mu boli doručené až 8. septembra 2009.

Navyše nebolo rozhodnuté o generálnej námietke zaujatosti všetkých sudcov špecializovaného trestného súdu, ktorú sťažovateľ v 3. rade uplatnil v rámci svojej žiadosti o prepustenie z väzby z 31. júla 2009. O tejto žiadosti mal špecializovaný trestný súd konať na verejnom zasadnutí týkajúcom sa predovšetkým rozhodovania o návrhu prokurátora na predĺženie väzby (pretože to avizoval v predvolaní sťažovateľa na toto verejné zasadnutie).

Ďalší dôvod námietky opierajú o skutočnosť, že návrh prokurátora na predĺženie lehoty trvania väzby bol podaný v čase, keď nebolo rozhodnuté o sťažovateľom v 3. rade uplatnenej námietke zaujatosti proti prokurátorovi špeciálnej prokuratúry a keď nebolo rozhodnuté ani o sťažnosti sťažovateľa v 2. rade proti uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté, že tento prokurátor nie je vylúčený z vykonávania úkonov vo veci vedenej pod sp. zn. VII/2 Gv 9/09.

3. Sťažovatelia namietajú porušenie „*práva na preskúmanie zákonnosti väzby*“ uznesením špecializovaného trestného súdu sp. zn. Tp 9/2009 zo 7. septembra 2009 a uznesením najvyššieho súdu sp. zn. 5 Tost 17/2009 z 24. septembra 2009, ktoré odôvodňujú s poukazom na nález ústavného súdu sp. zn. PL. US 17/08, tým, že o predchádzajúcom predĺžení väzby do 27. septembra 2009 rozhodovali špeciálny súd a senát najvyššieho súdu, u ktorých absentoval atribút nezávislosti, preto ich ponechanie vo väzbe po uplynutí šesťmesačnej lehoty od ich vzatia do väzby je nezákonné a protiústavné, preto ich mali konajúce súdy na základe podaných žiadostí o prepustenie z väzby prepustiť.

4. Sťažovatelia navyše namietajú „*porušenie princípu kontradiktórnosti konania a rovnosti zbraní*“ uznesením špecializovaného trestného súdu sp. zn. Tp 9/2009 zo 7. septembra 2009 a uznesením najvyššieho súdu sp. zn. 5 Tost 17/2009 z 24. septembra 2009, čo odôvodňujú tým, že návrh prokurátora na predĺženie väzby zo 17. augusta 2009 im bol doručený 21. augusta 2009, svoje vyjadrenie k nemu podali na poštovú prepravu 7. septembra 2009 a toto bolo špecializovanému trestnému súdu doručené 8. septembra 2009. O návrhu prokurátora na predĺženie väzby však špecializovaný trestný súd rozhodol už 7. septembra 2009, a to i napriek tomu, že v predvolaní na verejné zasadnutie konané o predmetnom návrhu doručenom im 2. septembra 2009 bol avizovaný termín konania 10. september 2009. Sťažovatelia zastávajú názor, že boli obratí o možnosť predniesť svoje argumenty proti návrhu na predĺženie väzby.

5. Sťažovatelia namietajú „*porušenie práva na urýchlené rozhodnutie o zákonnosti väzby*“ postupom špecializovaného trestného súdu.

6. Sťažovatelia napokon namietajú „*porušenie práva byť súdený v primeranej lehote alebo prepustený počas konania a arbitrárnosť a nepreskúmateľnosť uznesenia najvyššieho súdu sp. zn. 5 Tost 17/2009 z 24.9.2009*“. Sťažovatelia sa opierajú o svoje vyjadrenie z 2. septembra 2009 k návrhu prokurátora na predĺženie väzby a odvolávajú sa na judikatúru ústavného súdu, podľa ktorej pri skúmaní dôvodnosti väzby, ktorá trvá dlhšiu dobu, treba skúmať splnenie takých skutočností, ako je dôvodné podozrenie, že stíhaná osoba spáchala trestný čin, ďalej danosť niektorého z väzobných dôvodov, ako aj postup orgánov činných v trestnom konaní s osobitnou starostlivosťou a urýchlením.

Podľa sťažovateľov sa najvyšší súd nevysporiadal s námietkami, ktoré uviedli vo svojom vyjadrení z 2. septembra 2009, preto jeho uznesenie považujú za nepreskúmateľné a arbitrárne.

Z podania doručeného ústavnému súdu 10. novembra 2009 a jeho doplnenia doručeného 26. novembra 2009 vyplýva, že sťažovatelia navrhujú, aby ústavný súd o ich sťažnosti nálezom takto rozhodol:

„1. *Špecializovaný trestný súd postupom a uznesením sp. zn. Tp 9/2009 zo 7.septembra 2009 v časti, ktorou predĺžil lehotu trvania väzby sťažovateľov do 27. marca 2010 a sťažovateľovi H. zamietol žiadosti o prepustenie z väzby na slobodu a najvyšší súd postupom a uznesením sp. zn. 5 Tost 17/2009 z 24. septembra 2009, ktorým zamietol sťažnosť sťažovateľa proti uzneseniu Špecializovaného trestného súdu sp. zn. Tp 9/2009 zo 7. septembra 2009, porušili čl. 17 ods. 1, čl. 17 ods. 2 a čl. 17 ods. 5 ústavy a čl. 5 ods. 4 dohovoru v súvislosti s právom sťažovateľov na rozhodnutie o zákonnosti väzby nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom.*

2. *Špecializovaný trestný súd postupom a uznesením sp. zn. Tp 9/2009 zo 7. septembra 2009 v časti, ktorou predĺžil lehotu trvania väzby sťažovateľov do 27. marca 2010 a zamietol žiadosti sťažovateľa H. o prepustenie z väzby na slobodu a najvyšší súd postupom a uznesením sp. zn. 5 Ndt 17/2009 z 24. septembra 2009 a postupom a uznesením sp. zn. 5 Tost 17/2009 z 24.09.2009, ktorým zamietol sťažnosť sťažovateľov proti uzneseniu Špecializovaného trestného súdu sp. zn. Tp 9/2009 zo 7. septembra 2009, porušili čl. 17 ods. 1, čl. 17 ods. 2 a čl. 17 ods. 5 Ústavy Slovenskej*

republiky a čl. 5 ods. 4 dohovoru v súvislosti s právom sťažovateľa na rozhodnutie o zákonnosti väzby nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom.

3. Najvyšší súd postupom a uznesením sp. zn. 5 Tost 17/2009 z 24. septembra 2009, ktorým zamietol sťažnosť sťažovateľov proti uzneseniu Špecializovaného trestného súdu sp. zn. Tp 9/2009 zo 7. septembra 2009, porušil čl. 17 ods. 1, čl. 17 ods. 2 a čl. 17 ods. 5 ústavy a čl. 5 ods. 4 dohovoru v súvislosti s právom sťažovateľov na rozhodnutie o zákonnosti väzby v súlade s konaním ustanoveným zákonom.

4. Špecializovaný trestný súd postupom, ktorým nerozhodol o námietkach zaujatosti podaných sťažovateľom M. z 31. júla 2009 a z 2. septembra 2009 a uznesením sp. zn. Tp 9/2009 zo 7. septembra 2009 v časti, ktorou predĺžil lehotu trvania väzby sťažovateľov do 27. marca 2010 a zamietol žiadosti sťažovateľa H. o prepustenie z väzby na slobodu a najvyšší súd postupom a uznesením 5Tost 17/2009 z 24. septembra 2009, ktorým zamietol sťažnosť sťažovateľov proti uzneseniu špecializovaného trestného súdu sp. zn. Tp 9/2009 zo 7. septembra 2009, porušili čl. 17 ods. 1, čl. 17 ods. 2 a čl. 17 ods. 5 ústavy a čl. 5 ods. 4 dohovoru v súvislosti s právom sťažovateľov na rozhodnutie o zákonnosti väzby v súlade s konaním ustanoveným zákonom.

5. Špecializovaný trestný súd postupom a uznesením sp. zn. Tp 9/2009 zo 7. septembra 2009 v časti, ktorou predĺžil lehotu trvania väzby sťažovateľov do 27. marca 2010 a zamietol žiadosti sťažovateľa H. o prepustenie z väzby na slobodu a Najvyšší súd Slovenskej republiky postupom a uznesením sp. zn. 5 Tost 17/2009 z 24. septembra 2009, ktorým zamietol sťažnosť sťažovateľa proti uzneseniu Špecializovaného trestného súdu sp. zn. Tp 9/2009 zo 7. septembra 2009, porušili čl. 17 ods. 1, čl. 17 ods. 2 a čl. 17 ods. 5 ústavy a čl. 5 ods. 4 dohovoru v súvislosti s právom sťažovateľov na rozhodnutie o zákonnosti väzby v súlade s konaním ustanoveným zákonom.

6. Špecializovaný trestný súd postupom a uznesením sp. zn. Tp 9/2009 zo 7. septembra 2009 v časti, ktorou predĺžil lehotu trvania väzby sťažovateľa Ď. do 27. marca 2010 a Najvyšší súd Slovenskej republiky postupom a uznesením sp. zn. 5 Tost 17/2009 z 24. septembra 2009, ktorým zamietol sťažnosť sťažovateľa proti uzneseniu špecializovaného trestného súdu sp. zn. Tp 9/2009, porušili čl. 17 ods. 1, čl. 17 ods. 2 a čl. 17 ods. 5 ústavy a čl. 5 ods. 4 dohovoru v súvislosti s právom sťažovateľa na preskúmanie zákonnosti väzby.

7. Najvyšší súd uznesením sp. zn. 5 Tost 17/2009 z 24. septembra 2009, ktorým zamietol sťažnosť sťažovateľa Ď. a H. proti uzneseniu Špecializovaného trestného súdu sp. zn. Tp 9/2009 zo 7. septembra 2009, porušil čl. 17 ods. 1, čl. 17 ods. 2 a čl. 17 ods. 5 ústavy a čl. 5 ods. 3 dohovoru v súvislosti s právom sťažovateľa byť súdený v primeranej lehote alebo prepustený počas konania.

8. Najvyšší súd arbitrárnosťou a nepreskúmateľnosťou uznesenia sp. zn. 5 Tost 17/2009 z 24. septembra 2009, ktorým zamietol sťažnosť sťažovateľa Ď. a H. proti uzneseniu Špecializovaného trestného súdu sp. zn. Tp 9/2009 zo 7. septembra 2009 porušil čl. 17 ods. 1, čl. 17 ods. 2 a čl. 17 ods. 5 ústavy a čl. 5 ods. 3 a čl. 5 ods. 4 dohovoru.

9. Špecializovaný trestný súd postupom a uznesením sp. zn. Tp 9/2009 v časti, ktorou predĺžil lehotu trvania väzby sťažovateľa M. do 27. marca 2010 a najvyšší súd postupom a uznesením sp. zn. 5 Tost 17/2009 z 24. septembra 2009, ktorým zamietol sťažnosť sťažovateľa proti uzneseniu špecializovaného trestného súdu sp. zn. Tp 9/2009 zo 7. septembra 2009, porušili čl. 17 ods. 1, čl. 17 ods. 2 a čl. 17 ods. 5 Ústavy Slovenskej republiky a čl. 5 ods. 3 dohovoru v súvislosti s právom sťažovateľa na kontradiktórne konanie a rovnosť zbrani.

10. Špecializovaný trestný súd postupom a uznesením sp. zn. Tp 9/2009 v časti, ktorou predĺžil lehotu trvania väzby sťažovateľa M. do 27. marca 2010 a najvyšší súd postupom a uznesením sp. zn. 5 Tost 17/2009 z 24. septembra 2009, ktorým zamietol sťažnosť sťažovateľa proti uzneseniu špecializovaného trestného súdu sp. zn. Tp 9/2009 zo 7. septembra 2009, porušili čl. 17 ods. 1, čl. 17 ods. 2 a čl. 17 ods. 5 Ústavy Slovenskej republiky a čl. 5 ods. 3 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd v súvislosti s právom sťažovateľa na urýchlené preskúmanie zákonnosti väzby.

11. Najvyšší súd uznesením sp. zn. 5 Tost 17/2009 z 24. septembra 2009, ktorým zamietol sťažnosť sťažovateľa M. proti uzneseniu Špecializovaného trestného súdu sp. zn. 9/2009 zo 7. septembra 2009 porušil čl. 17 ods. 1, čl. 17 ods. 2 a čl. 17 ods. 5 ústavy a čl. 5 ods. 3 a čl. 5 ods. 3 dohovoru.

12. Najvyšší súd Slovenskej republiky arbitrárnosťou a nepreskúmateľnosťou uznesenia sp. zn. 5 Tost 17/2009 z 24. septembra 2009, ktorým zamietol sťažnosť sťažovateľa M. a Ď. proti uzneseniu Špecializovaného trestného súdu sp. zn. Tp 9/2009 zo

07.09.2009, porušil čl. 17 ods. 1, čl. 17 ods. 2 a čl. 17 ods. 5 ústavy a čl. 5 ods. 3 a čl. 5 ods. 4 dohovoru.

13. *Uznesenie Špecializovaného trestného súdu sp. zn. Tp 9/2009 zo 7. septembra 2009, uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 5 Tost 17/2009 z 24. septembra 2009 a uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 5 Ndt 17/2009 z 24. septembra 2009 sa zrušujú a najvyššiemu súdu sa prikazuje, aby neodkladne prepustil sťažovateľa M. a Ď. z väzby na slobodu.*

14. *Špecializovanému trestnému súdu sa prikazuje, aby neodkladne odstúpil žiadosť sťažovateľa M. o prepustenie z väzby na slobodu z 31. júla 2009 na rozhodnutie Krajskému súdu v Banskej Bystrici alebo Špecializovanému trestnému súdu sa prikazuje, aby urýchlene rozhodol o žiadosti sťažovateľa o prepustenie z väzby na slobodu z 31. júla 2009.*

15. *Ústavný súd Slovenskej republiky priznáva sťažovateľom ako primerané finančné zadosťučinenie peňažnú sumu vo výške 10 000 €, ktorú mu je povinný zaplatiť Špecializovaný trestný súd a peňažnú sumu vo výške 10 000 €, ktorú mu je povinný zaplatiť Najvyšší súd Slovenskej republiky, to všetko do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.*

16. *Špecializovaný trestný súd a Najvyšší súd Slovenskej republiky sú povinní spoločne a nerozdielne uhradiť trovy konania k rukám advokáta Mgr. R. T., PhD., so sídlom B. do 15 dní od právoplatnosti tohto nálezu.“*

II.

Ústavný súd rozhoduje podľa čl. 127 ods. 1 ústavy o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Podľa čl. 127 ods. 2 ústavy ak ústavný súd vyhovie sťažnosti, svojím rozhodnutím vysloví, že právoplatným rozhodnutím, opatrením alebo iným zásahom boli porušené práva alebo slobody podľa odseku 1, a zruší také rozhodnutie, opatrenie alebo iný zásah.

Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí senátu bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak. Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú zákonom predpísané náležitosti, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

Podľa čl. 17 ods. 1 ústavy sa osobná sloboda zaručuje.

Podľa čl. 17 ods. 2 ústavy nikoho nemožno stíhať alebo pozbaviť slobody inak, ako z dôvodov a spôsobom, ktorý ustanoví zákon. Nikoho nemožno pozbaviť slobody len pre neschopnosť dodržať zmluvný záväzok.

Podľa čl. 17 ods. 5 ústavy do väzby možno vziať iba z dôvodov a na čas ustanovený zákonom a na základe rozhodnutia súdu.

Podľa čl. 5 ods. 3 dohovoru každý, kto bol zatknutý alebo inak pozbavený slobody v súlade s ustanovením ods. 1 písm. c) tohto článku, musí byť ihneď predvedený pred sudcu alebo inú úradnú osobu splnomocnenú zákonom na výkon súdnej právomoci a má právo byť súdený v primeranej lehote alebo prepustený počas konania. Prepustenie sa môže podmieniť zárukou, že sa dotknutá osoba ustanoví na pojednávanie.

Podľa čl. 5 ods. 4 dohovoru každý, kto bol pozbavený slobody zatknutím alebo iným spôsobom, má právo podať návrh na konanie, v ktorom by súd urýchlene rozhodol o zákonnosti jeho pozbavenia slobody a nariadil prepustenie, ak je pozbavenie slobody nezákonné.

Sťažovatelia namietajú:

- Porušenie „*práva na rozhodnutie o zákonnosti väzby nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom*“ uznesením špecializovaného trestného súdu sp. zn. Tp 9/2009 zo 7. septembra 2009 a uznesením najvyššieho súdu sp. zn. 5 Tost 17/2009 z 24. septembra 2009 z dôvodu, že predmetný návrh prokurátora na predĺženie väzby (zo 17. augusta 2009) nebol pridelený konajúcemu sudcovi náhodným výberom pomocou technických prostriedkov v súlade s § 51 ods. 1 zákona č. 757/2004 Z. z., ďalej z dôvodu, že konajúci sudca nebol dočasne pridelený alebo preložený na výkon funkcie sudcu na špecializovaný trestný súd v súlade s ustanoveniami zákona č. 385/2000 Z. z.

- Sťažovatelia namietajú aj porušenie „*práva na preskúmanie zákonnosti väzby*“ uznesením špecializovaného trestného súdu sp. zn. Tp 9/2009 zo 7. septembra 2009 a uznesením najvyššieho súdu sp. zn. 5 Tost 17/2009 z 24. septembra 2009, ktoré odôvodňujú s poukazom na nález ústavného súdu sp. zn. PL. ÚS 17/08, tým, že o predchádzajúcom predĺžení väzby do 27. septembra 2009 rozhodovali špeciálny súd a senát najvyššieho súdu, u ktorých absentoval atribút nezávislosti, preto ich ponechanie vo väzbe po uplynutí šesťmesačnej lehoty od ich vzatia do väzby je nezákonné a protiústavné, preto ich mali konajúce súdy na základe podaných žiadostí o prepustenie z väzby prepustiť.

Porušenie práva na rozhodnutie o zákonnosti väzby nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom sťažovatelia odôvodnili najmä tým, že v spise špecializovaného trestného súdu vedenom pod sp. zn. Tp 9/2009 sa nenachádza potvrdenie o pridelení návrhu prokurátora zo 17. augusta 2009 sudkyňi Z. C. náhodným výberom pomocou technických prostriedkov a programových prostriedkov schválených ministerstvom, ako je ustanovené v § 51 ods. 1 zákona č. 757/2004 Z. z., ktorý zakotvuje generálne pravidlo pre výber zákonného sudcu na rozhodnutie o veci.

Sudkyňa pre prípravné konanie Z. C. rozhodovala vo veci vedenej pod sp. zn. Tp 9/2009 aj o predĺžení lehoty trvania väzby sťažovateľov do 27. septembra 2009, ako aj o všetkých žiadostiach o prepustenie z väzby na slobodu, ktoré podali po 17. marci 2009.

Sťažovatelia namietali, že „*Nepridelením veci náhodným výberom v súlade s § 51 ods. 1 zákona č. 757/2004 Z.z. zároveň znamená, že o návrhu prokuratúra zo dňa 17.8.2009 nerozhodol zákonný sudca, nakoľko sudkyňa Z. C. nebola určená v súlade so zákonom na konanie a rozhodovanie o prejednávanej veci, ako ustanovuje § 3 ods. 3 veta prvá zákona č. 757/2004 Z. z.*“.

Vzhľadom na princíp subsidiarity [„ak... nerozhoduje iný súd“], ktorý vyplýva z citovaného čl. 127 ods. 1 ústavy, môže ústavný súd poskytnúť ochranu konkrétnemu právu alebo slobode, porušenie ktorých je namietané, iba vtedy, ak sa ochrany fyzická osoba alebo právnická osoba nemôže domôcť v žiadnom inom konaní pred súdnymi orgánmi Slovenskej republiky.

Podľa ustanovenia § 185 ods. 1 Trestného poriadku opravným prostriedkom proti uzneseniu je sťažnosť.

Sťažovatelia sa mohli, a z obsahu sťažnosti vyplýva, že túto možnosť aj využili, domôcť ochrany svojich práv podaním sťažnosti proti uzneseniu špecializovaného súdu sp. zn. Tp 9/2009 zo 7. septembra 2009, o ktorej bol oprávnený rozhodnúť a v konečnom dôsledku aj rozhodol najvyšší súd v konaní vedenom pod sp. zn. 5 Tost 17/2009.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Ak ústavný súd pri predbežnom prerokovaní sťažnosti zistí, že sťažovateľ sa ochrany základných práv alebo slobôd môže domôcť využitím jemu dostupných a účinných prostriedkov nápravy pred iným súdom, musí takúto sťažnosť odmietnuť z dôvodu nedostatku právomoci na jej prerokovanie (obdobne IV. ÚS 115/07, II. ÚS 343/09).

Na základe uvedených skutočností ústavný súd po predbežnom prerokovaní sťažnosť vo všetkých bodoch, v ktorých sťažovatelia napadajú postup a rozhodnutia špecializovaného trestného súdu, podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde odmietol pre nedostatok svojej právomoci.

Keďže sťažovatelia v sťažnosti podanej ústavnému súdu tvrdili, že najvyšší súd už uvedené pochybenie nenapravil, a preto uznesením sp. zn. 5 Tost 17/2009 z 24. septembra 2009 porušil ich právo na rozhodnutie o zákonnosti väzby nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom, ústavný súd preskúmal namietané porušovanie práv sťažovateľov vo vzťahu k najvyššiemu súdu.

Sťažovatelia podali proti uzneseniu špecializovaného trestného súdu sp. zn. Tp 9/2009 zo 7. septembra 2009 sťažnosť.

V nej okrem iného namietali aj to, že *„Nepridelením vecí náhodným výberom v súlade s § 51 ods. 1 zákona č. 757/2004 Z. z. zároveň znamená, že o návrhu prokuratúra zo dňa 17. 2009 nerozhodol zákonný sudca, nakoľko sudkyňa Z. C. nebola určená v súlade so zákonom na konanie a rozhodovanie o prejednávanej veci, ako ustanovuje § 3 ods. 3 veta prvá zákona č. 757/2004 Z. z.“*

V rozvrhu práce špecializovaného trestného súdu (ďalej len „rozvrh“) na rok 2009, ktorý si ústavný súd zadovážil, sú pravidlá určovania zákonného sudcu a pridelovania vecí upravené v II. oddiele, podľa ktorého:

«Všetky veci, s výnimkou agendy uvedenej v Inštrukcii číslo 3/2004 Ministerstva spravodlivosti SR č. 13971/2003-53 zo dňa 14. januára 2004 o vedení súdnych registrov pre krajské sudy (ďalej len „inštrukcia“), ktorá sa vedie mechanicky, mimo elektronickej podateľne, budú pridelené do jednotlivých senátov náhodným výberom pomocou technických prostriedkov a programových prostriedkov schválených ministerstvom (len „aplikácia“) tak, aby bola vylúčená možnosť ovplyvňovania pridelených vecí.

Podľa § 51 ods. 3 zákona č. 757/2004 Z. z. náhodným výberom nie je možné prideliť vec, v ktorej je potrebné rozhodnúť bez zbytočného odkladu, a to v prípadoch rozhodovania o

*ustanovení obhajcu,
väzbe,
príkaze na zatknutie,
príkaze na domovú prehliadku,
príkaze na vyšetrovanie duševného stavu,
príkaze na sledovanie osôb a vecí,
príkaze na vyhotovovanie obrazových, zvukových alebo obrazovo-zvukových záznamov,
príkaze na odpočúvanie a záznam telekomunikačnej prevádzky,
príkaze na zistenie a oznámenie údajov o uskutočnenej telekomunikačnej prevádzke,
príkaze na použitie agenta.*

Vo vymenovaných prípadoch rozhoduje sudca pre prípravné konanie. Sudca pre prípravné konanie rozhoduje pred začatím trestného stíhania alebo v prípravnom konaní o zásahoch do základných práv a slobôd podľa Trestného poriadku. Sudca pre prípravné konanie rozhoduje aj v iných prípadoch ustanovených Trestným poriadkom (§ 2 ods. 3 Trestného poriadku, účinného od 1.1.2006).

Rozpisy sudcov pre prípravné konanie s nariadenou pracovnou pohotovosťou, s určením ich zastupovania, v záujme zabezpečenia plnenia úloh, tvoria obsah príloh k tomuto rozvrhu práce. ...

Ak o väzbe zatknutého obvineného bude rozhodovať samosudca, resp. senát, ktorého predseda senátu príkaz na zatknutie vydal, sudca s nariadenou pracovnou pohotovosťou v prv uvedenom čase môže vykonať technicko-organizačné zabezpečenie prevzatia zatknutého obvineného do jurisdikcie Špecializovaného trestného súdu tak, aby samosudca, resp. senát mohol rozhodnúť o väzbe v zákonnej lehote.

V VII. oddieli rozvrhu sú upravené Pravidlá vykonávania úkonov v prípravnom konaní. Podľa nich:

1. O žiadosti obvineného o prepustenie z väzby na slobodu rozhodne ten sudca pre prípravné konanie (alebo senát ktorého je členom), ktorý obvineného vzal do väzby.

2. O žiadosti obvineného o prepustenie z väzby na slobodu, pokiaľ nebolo u tohto obvineného Špecializovaným trestným súdom rozhodované, rozhodne službukonajúci sudca pre prípravné konanie (senát, ktorého je členom). O ďalších návrhoch alebo žiadostiach, ktoré sa budú týkať tohto obvineného, bude opäť rozhodovať ten istý sudca pre prípravné konanie (senát, ktorého je členom).»

Najvyšší súd preskúmal sťažnosť sťažovateľov aj v časti, v ktorej namietajú, že samosudkyňa Z. C. nebola zákonnou sudkyňou vo veci vedenej pod sp. zn. Tp 9/2009, pretože jej vec nebola pridelená náhodným výberom pomocou technických prostriedkov.

Najvyšší súd uznesením sp. zn. 5 Tost 17/2009 z 24. septembra 2009 podľa § 193 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku sťažnosť sťažovateľov ako nedôvodnú zamietol. V odôvodnení rozhodnutia, v ktorom sa vysporiadal aj s námietkou sťažovateľov, uviedol:

„... z obsahu spisu a z vyjadrenia konajúcej sudkyne bolo zistené, že táto bola zákonnou sudkyňou pre prípravné konanie pre obvinených M. M., V. H. a T. Ď.. Svedčí o tom druhý a siedmy oddiel Rozvrhu práce Špecializovaného trestného súdu na rok 2009, ktorý upravuje spôsob a pravidlá určovania zákonného sudcu v prípravnom konaní ako aj pravidlá vykonávania úkonov v prípravnom konaní. Z týchto vyplýva, že konajúca sudkyňa mala v týždni od 2. marca 2009 do 9. marca 2009 službu pre prípravné konanie, pričom 5. marca 2009 bol predložený návrh prokurátora na predĺženie lehoty trvania väzby obvinených, v dôsledku čoho bola založená príslušnosť tejto sudkyne aj na konanie a rozhodovanie o všetkých ďalších návrhoch a žiadostiach obvinených v predmetnej trestnej veci.“

Sťažovatelia okrem nedodržania zákonnosti pri pridelení ich veci konajúcej sudkyňi namietajú aj porušenie nimi označených základných práv tým, že sudkyňa Z. C. a ani iný sudca neboli pridelení alebo preložený na výkon funkcie na špecializovaný trestný súd v súlade s ústavou a zákonom, o návrhu prokuratúra zo 17. augusta 2009 mal vzhľadom

na ustanovenie § 91 zákona č. 757/2004 Z. z. rozhodovať Krajský súd v Banskej Bystrici, pretože:

«S účinnosťou od 17.07.2009 bol zriadený špecializovaný trestný súd, ktorý vzhľadom na ustanovenie § 567f ods. 1 Trestného poriadku bol príslušný na konanie o návrhu prokuratúra zo 17.08.2009. Na internetovej stránke Súdnej rady Slovenskej republiky nieje po 17.07.2009 uverejnené žiadne uznesenie Súdnej rady Slovenskej republiky, ktorým by bola sudkyňa Z. C. alebo iný sudca dočasne pridelený alebo preložený na výkon funkcie na špecializovaný súd. Pre úplnosť dodávam, že takéto uznesenie nebolo na predmetnej internetovej stránke uverejnené ani do 02.09.2009; kedy som vzniesol generálnu námietku zaujatosti z 02.09.2009.

Z čl. 141a písm. b) ústavy a na naň nadväzujúcich ustanovení § 12 ods. 1 a ods. 2 a § 14 ods. 1 a ods. 2 zákona č. 385/2000 Z.z. vyplýva, že rozhodovať o pridelení a preložení sudcov patrí do výlučnej pôsobnosti Súdnej rady Slovenskej republiky. Žiadny iný orgán Slovenskej republiky si túto pôsobnosť nemôže abstrahovať, nakoľko takýto postup by bol v rozpore s čl. 141a písm. b) ústavy.

Nakoľko sudkyňa Z. C. a ani iný sudca nebol dočasne pridelený alebo preložený na výkon funkcie na Špecializovaný trestný súd v súlade s ústavou a zákonom, o návrhu prokuratúra zo 17.08.2009 mal vzhľadom na ustanovenie § 91 zákona Č. 757/2004 Z.z. rozhodovať Krajský súd v Banskej Bystrici.

Rozhodnutím o návrhu prokuratúra zo 17.08.2009 sudkyňou Z. C., ktorá nebola dočasne pridelená ani preložená na výkon funkcie na Špecializovanom trestnom súde som bol v rozpore s čl. 17 ods. 1, 2 a 5 ústavy odňatý zákonnému sudcovi a o návrhu prokuratúra zo 17.08.2009 nerozhodol „nezávislý a nestranný súd zriadený zákonom“ (mutatis mutandis rozsudok ESLP vo veci Posokhov proti Rusku z 13.2.2003, §§ 38-41).»

Sťažovatelia teda namietali neústavnosť postupu zákonodarcu, ktorý si podľa neho osvojil právomoc patriacu podľa ústavy výlučne Súdnej rade Slovenskej republiky a rozhodol sám o pridelení sudcov pre novovzniknutý súdny orgán.

Podľa čl. 143 ods. 1 ústavy sústavu súdov tvoria najvyšší súd a ostatné súdy.

Podľa čl. 143 ods. 2 ústavy podrobnejšiu úpravu sústavy súdov, ich pôsobnosť, organizáciu a konanie pred nimi ustanoví zákon.

Ústavný súd už vo svojej rozhodovacej činnosti na základe výkladu čl. 148 ods. 1 ústavy v spojení čl. 143 ods. 2 ústavy judikoval, že okrem zmeny súdnych obvodov možno zákonom zmeniť aj ustanovenie súdov (PL. ÚS 12/04).

Dôvodová správa k zákonu č. 291/2009 Z. z. o Špecializovanom trestnom súde a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 291/2009 Z. z.“) uvádza, že kontinuitu pri prechode právomoci špeciálneho súdu na špecializovaný trestný súd zabezpečil zákon č. 291/2009 Z. z., ktorého čl. II novelizoval zákon č. 301/2005 Z. z. Trestný poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej len „Trestný poriadok účinný od 1. januára 2006“) tak, že za § 567e vložil § 567f, ktorý v odseku 1 zakotvil, že vo veciach, ktoré patria do pôsobnosti špecializovaného trestného súdu, v ktorých bolo začaté trestné stíhanie pred nadobudnutím účinnosti tohto zákona, je príslušný na konanie špecializovaný trestný súd, ak ďalej nie je ustanovené inak, a ktorého čl. XII novelizoval zákon č. 371/2004 Z. z. o sídlach a obvodoch súdov Slovenskej republiky a o zmene zákona č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok v znení neskorších predpisov (v znení zákonov č. 428/2004 Z. z. a č. 757/2004 Z. z.) tak, že za § 18h vložil § 18i, ktorý ustanovil, že výkon súdnictva, všetky práva a povinnosti vrátane prechodu správy majetku štátu, práv a povinností vyplývajúcich z pracovnoprávných vzťahov a štátnozamestnaneckých vzťahov a iných obdobných právnych vzťahov a práv a povinností z osobných vzťahov sudcu k štátu prechádza dňom vyhlásenia nálezu ústavného súdu sp. zn. PL. ÚS 17/08 z 20. mája 2009 v Zbierke zákonov Slovenskej republiky zo špeciálneho súdu na špecializovaný trestný súd (mutatis mutandis III. ÚS 23/2010, III. ÚS 29/2010).

Opierajúc sa o túto judikatúru možno jednoznačne konštatovať, že k prechodu sudcov špeciálneho súdu na špecializovaný trestný súd došlo na základe zákona, ktorého prijatie má výslovnú oporu v texte ústavy, konkrétne v čl. 143 ods. 2 ústavy, ktorý umožňuje upraviť existujúcu súdnu sústavu aj zriadením nového súdneho orgánu. Prijatie takéhoto zákona majúceho výslovnú oporu v texte ústavy môže mať za následok aj prechod sudcu na iný súd (PL. ÚS 12/04).

Z uvedeného možno vyvodiť záver, že sudkyňa pre prípravné konanie špecializovaného trestného súdu prerokujúca vec sťažovateľov bola zákonnou sudkyňou v súlade so zákonom, určená zákonným rozvrhom práce, v zmysle zmocnenia relevantných ustanovení zákona č. 291/2009 Z. z., prostredníctvom ktorých je v danom konkrétnom prípade sťažovateľov ústavná požiadavka prerokovania veci zákonným sudcom dodržaná.

Ústavný súd zistil, že najvyšší súd rozhodnutím sp. zn. 5 Ndt 17/2009 z 24. septembra 2009 neodňal trestnú vec sťažovateľov špecializovanému trestnému súdu, a nevyhovел tak žiadosti sťažovateľov o odňatie veci špecializovanému trestnému súdu a jej prikázanie inému krajskému súdu.

Najvyšší súd svoje rozhodnutie odôvodnil takto:

„Podľa § 23 ods. 1 Tr. por. z dôležitých dôvodov môže byť vec príslušnému súdu odňatá a prikázaná inému súdu toho istého druhu a stupňa; o odňatí a prikázaní rozhoduje súd, ktorý je obom súdom najbližšie spoločne nadriadený.

Podľa § 23 ods. 2 Tr. por. ak súdom uvedeným v odseku 1 je Špecializovaný trestný súd, iným súdom toho istého druhu a stupňa sa rozumie krajský súd podľa osobitného predpisu.

Podľa najvyššieho súdu nespadá do jeho kompetencie posudzovať otázku ústavnosti kreovania sudcov špecializovaného trestného súdu. Posúdenie tejto otázky spadá do výlučnej kompetencie ústavného súdu, na ktorý sa sťažovatelia môžu obrátiť svojou individuálnou sťažnosťou.

Najvyšší súd Slovenskej republiky v tomto smere musí vychádzať zo stavu, ktorý vznikol na podklade zákona z 18. júna 2009 o Špecializovanom trestnom súde a o zmene a doplnení niektorých zákonov. V tomto štádiu konania Najvyšší súd Slovenskej republiky nemôže postupovať ani podľa § 283 ods. 5 Trestného poriadku, keďže takýto postup je možný len v štádiu po podaní obžaloby. Navyše ide o väzobnú vec, v ktorej musel rozhodnúť v lehote do 27. septembra 2009, kedy obvineným mala uplynúť ostatne predĺžená lehota trvania väzby, pričom v tejto lehote aj rozhodol o jej predĺžení do 27. marca 2010, a v prípade prerušenia trestného stíhania, by musel obvinených prepustiť na slobodu, čím

by došlo k zmareniu, resp. podstatnému sťaženiu vykonania úkonov trestného konania, ktorých vykonanie viedlo k rozhodnutiu o predĺžení lehoty trvania väzby obvinených.“

Ústavný súd už vo svojej judikatúre (I. ÚS 23/99, I. ÚS 29/99) uviedol, že každé z konaní pred ústavným súdom možno začať len ako samostatné konanie a len na návrh oprávnených subjektov, a preto žiadne z nich nemôže tvoriť súčasť iného druhu konania pred ústavným súdom. Ústavná a zákonná úprava konaní pred ústavným súdom ich preto koncipuje výlučne ako samostatné konania a nepripúšťa možnosť uskutočniť ich aj v rámci a ako súčasť iného druhu konania (konaní) pred ústavným súdom. Vychádzajúc z uvedeného za opodstatnené návrhy na začatie konania pred ústavným súdom (vrátane sťažností fyzických osôb a právnických osôb) možno preto považovať len tie, o ktorých je možné konať a aj rozhodnúť v niektorom z uvedených typov konaní pred ústavným súdom ako v samostatnom konaní (napr. II. ÚS 806/00, II. ÚS 336/09).

Vychádzajúc zo skutočnosti, že základom námietky je tvrdená protiústavnosť príslušných ustanovení zákona o špecializovanom trestnom súde, bez predchádzajúceho konania o súlade právnych predpisov, v ktorom by plénum ústavného súdu posúdilo tvrdený nesúlad zákona o špecializovanom trestnom súde s ústavou, nemohol by špecializovaný trestný súd námietku zaujatosti založenú na tvrdenej nelegitimitate sudcov v uplatnenom rozsahu posúdiť. Je to tak tým viac, že všetci existujúci sudcovia špecializovaného trestného súdu sa dostali do svojich funkcií spôsobom, ktorého ústavnosť sťažovatelia spochybňujú.

Z pohľadu ústavného súdu preto možno uzavrieť, že sudkyňu pre prípravné konanie, ktorá koná v prípade sťažovateľov, treba považovať za zákonnú sudkyňu z hľadiska legitimacy jej postavenia ako sudkyne špecializovaného trestného súdu, keďže táto legitimita sa odvíja priamo zo zákona o špecializovanom trestnom súde. Rozhodujúcu otázku, či sa sudcovia špecializovaného trestného súdu ujali svojich funkcií v súlade s ústavou, môže ústavný súd riešiť iba v rámci konania o súlade právnych predpisov podľa § 37 a nasl. zákona o ústavnom súde, pričom sťažovatelia nie sú aktívne legitimovaní na podanie návrhu na začatie konania o súlade právnych predpisov.

Danú problematiku nie je možné riešiť ani postupom podľa čl. 154c ods. 1 ústavy, podľa ktorého medzinárodné zmluvy o ľudských právach a základných slobodách, ktoré Slovenská republika ratifikovala a boli vyhlásené spôsobom ustanoveným zákonom pred nadobudnutím účinnosti ústavného zákona, sú súčasťou jej právneho poriadku a majú prednosť pred zákonom, ak zabezpečujú väčší rozsah ústavných práv a slobôd.

Na základe uvedeného dospel ústavný súd k záveru, že námietka sťažovateľov o porušení ich základného práva na rozhodnutie o zákonnosti väzby nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom postupom najvyššieho súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 5 Ndt 17/2009 je zjavne neopodstatnená, preto ju v tejto časti podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde odmietol.

- Sťažovatelia namietajú porušenie „*práva na rozhodnutie o zákonnosti väzby v súlade s konaním ustanoveným zákonom*“ uznesením špecializovaného trestného súdu sp. zn. Tp 9/2009 zo 7. septembra 2009 a uznesením najvyššieho súdu sp. zn. 5 Tost 17/2009 z 24. septembra 2009.

Námietku odôvodňujú tým, že sťažnosť proti uzneseniu o predĺžení lehoty väzby podali na poštovú prepravu 21. septembra 2009 (v zákonnej lehote) a bola doručená najvyššiemu súdu až 29. septembra 2009, faxom mu bola doručená 23. septembra 2009. Najvyšší súd rozhodol o sťažnosti uznesením sp. zn. 5 Tost 17/2009 24. septembra 2009. Podľa sťažovateľov v čase vydania uznesenia nemohol najvyšší súd vedieť o tom, že sťažnosť bola podaná v zákonnej lehote (podaná na poštovú prepravu 21. septembra 2009), preto keď najvyšší súd vychádzal z doručenia faxom – 23. septembra 2009, mal sťažnosť ako oneskorenú zamietnuť. Podľa nich bolo teda uznesenie vydané predčasne a v rozpore s Trestným poriadkom. Najvyšší súd mal podľa nich rozhodovať na základe sťažnosti doručenej až 29. septembra 2009, teda až po uplynutí lehoty trvania väzby, ktorá sa mala predĺžiť, keď už s odvolaním sa na § 76 ods. 3 Trestného poriadku nebolo možné rozhodnúť o ďalšom predĺžení väzby.

Ďalej námietku odôvodňujú tým, že 3. septembra 2009 podali na poštovú prepravu námietku zaujatosti konajúceho sudcu a generálnu námietku zaujatosti všetkých sudcov špecializovaného trestného súdu, teda ju uplatnili pred rozhodnutím o návrhu prokurátora na

predĺženie väzby (7. septembra 2009) a špecializovaný trestný súd o nej mal rozhodnúť pred rozhodnutím o návrhu prokurátora na predĺženie väzby, aj keď mu boli doručené až 8. septembra 2009.

Navyše nebolo rozhodnuté o generálnej námietke zaujatosti všetkých sudcov špecializovaného trestného súdu, ktorú uplatnili v rámci žiadosti o prepustenie z väzby z 31. júla 2009, o tejto žiadosti mal špecializovaný trestný súd konať na verejnom zasadnutí týkajúcom sa predovšetkým rozhodovania o návrhu prokurátora na predĺženie väzby.

Vzhľadom na princíp subsidiarity, ako už bolo uvedené, ústavný súd preskúmal v namietanom smere len citované rozhodnutie najvyššieho súdu.

Ústavný súd zistil, že sťažovatelia sťažnosťou z 18. septembra 2009 napadli uznesenie špecializovaného súdu sp. zn. Tp 9/2009 zo 7. septembra 2009. Spis s predkladaciou správou bol najvyššiemu súdu doručený 21. septembra 2009.

Hoci podľa doručenky, ktorú sťažovatelia predložili ústavnému súdu, je zrejmé, že sťažnosť najvyššiemu súdu bola poštovou prepravou doručená až 29. septembra 2009 (faxom 23. septembra 2009), najvyšší súd však v odôvodnení uznesenia sp. zn. 5 Tost 17/2009 z 24. septembra 2009 uviedol, že včasnosť podania sťažnosti zistil vlastnými prostriedkami (v spise sa nachádza úradný záznam z telefonického komunikácie pracovníčky kancelárie špecializovaného trestného súdu s kanceláriou právneho zástupcu sťažovateľov). Hoci bola táto na doručenkou doručená najvyššiemu súdu až 29. septembra 2009, o jej existencii aj obsahu vedel najvyšší súd z faxového podania aj z vlastných zistení, preto mohol o všetkých v nej uvedených námietkach 24. septembra 2009 rozhodnúť. Tým, že najvyšší súd o sťažnosti sťažovateľov rozhodol, zabránil porušeniu označených základných práv sťažovateľov, ktoré hrozilo pri ignorovaní podanej sťažnosti.

Ústavný súd preto sťažnosť v tejto časti podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde odmietol ako zjavne neopodstatnenú.

- Sťažovatelia navyše namietajú „porušenie princípu kontradiktórnosti konania a rovnosti zbraní“ uznesením špecializovaného trestného súdu sp. zn. Tp 9/2009

zo 7. septembra 2009 a uznesením najvyššieho súdu sp. zn. 5 Tost 17/2009 z 24. septembra 2009, čo odôvodňujú tým, že návrh prokurátora na predĺženie väzby zo 17. augusta 2009 im bol doručený 21. augusta 2009, svoje vyjadrenie k nemu podali na poštovú prepravu 7. septembra 2009 a toto bolo špecializovanému trestnému súdu doručené 8. septembra 2009, o návrhu prokurátora na predĺženie väzby však tento rozhodol už 7. septembra 2009, a to i napriek tomu, že v predvolaní na verejné zasadnutie konané o predmetnom návrhu doručenom im 2. septembra 2009 bol avizovaný termín konania 10. september 2009. Sťažovatelia zastávajú názor, že im bola odobratá možnosť predniesť svoje argumenty proti návrhu na predĺženie väzby.

Ústavný súd preskúmal rozhodnutie špecializovaného trestného súdu sp. zn. Tp 9/2009 zo 7. septembra 2009. Sudkyňa pre prípravné konanie v jeho odôvodnení okrem iného uviedla:

«Na Špecializovaný trestný súd, pracovisko Banská Bystrica bol dňa 18. augusta 2009 doručený návrh prokurátora Úradu špeciálnej prokuratúry Generálnej prokuratúry SR v B. (ďalej len prokurátor) na predĺženie lehoty trvania väzby u obvinených M. M., V. H. a T. Ď., ako aj návrh na rozhodnutie o zmene (rozšírení) dôvodov väzby u všetkých troch obvinených, evidovaný pod sp. zn. VII/2 Gv 9/09 - 332 zo dňa 17. augusta 2009. Podaným návrhom sa domáhal, aby u obvinených bola predĺžená lehota trvania väzby do 27. marca 2010 a tiež, aby u všetkých troch obvinených došlo k rozšíreniu dôvodov väzby aj z dôvodu uvedenom v ustanovení § 71 ods. 1 písm. a) Trestného poriadku. ...

Podaný návrh bol v zmysle požiadavky rovnakého postavenia strán v trestnom konaní zaslaný obvineným ako aj im obhajcom na vyjadrenie sa k jeho dôvodom. Obvinení a ani ich obhajcovia sa k dôvodom uvedeným v predmetnom návrhu písomne nevyjadrili.

Sudkyňa pre prípravné konanie vo veci určila termín verejného zasadnutia na deň 10. septembra 2009, aby obvinení mali možnosť osobne sa vyjadriť na súde rozhodujúcom o predložennom návrhu na predĺženie lehoty väzby, aby mali možnosť sa osobne vyjadriť aj k návrhu na zmenu (rozšírenie) dôvodov väzby a v konečnom dôsledku, aby mali možnosť sa osobne ku svojim žiadostiam o prepustenie z väzby na slobodu obvinený V. H. vyjadriť.

Prokurátor Úradu špeciálnej prokuratúry GP SR predložil podpísanému súdu dňa 18. augusta 2009 a 26. augusta 2009 dve žiadosti obvineného V. H. o prepustenie z väzby na slobodu zo dňa 11. augusta 2009 a 18. augusta 2009, ktorým nevyhovel, keďže mal za to, že dôvody väzby u tohto obvineného podľa § 71 ods. 1 písm. b), c) Trestného poriadku naďalej trvajú. Navrhol, aby sudca pre prípravné konanie žiadosti obvineného nevyhovel. O tomto svojom postupe prokurátor upovedomil obvineného a aj jeho obhajcu.

V oboch týchto žiadostiach obvinený V. H. žiadal o prepustenie z väzby na slobodu, poukázal na nález Ústavného súdu SR z 20. mája 2009 o protiústavnosti Špeciálneho súdu. Uviedol, že vzhľadom na predmetný nález uznesenie zo dňa 17. marca 2009 Špeciálneho súdu v Pezinku, pracovisko Banská Bystrica sp. zn. Tp 9/2009, ako aj uznesenie Najvyššieho súdu SR v Bratislave sp. zn. 3 Tošs 6/2009 zo dňa 26. marca 2009, ktorými mu bola predĺžená lehota väzby do 27. septembra 2009, považuje za nezákonné. Má za to, že vo výkone väzby sa nachádza protizákonne.

Obvinení M. M., V. H. a T. Ď. svojimi písomnými vyjadreniami zo dňa 2. septembra 2009, ktoré boli tunajšiemu súdu v ten istý deň doručené prostredníctvom faxu prehlásili, že sa odmietajú zúčastniť verejného zasadnutia a požiadali, aby sa konalo v ich neprítomnosti. Takúto požiadavku predniesol aj V. H. vo svojej žiadosti o prepustenie z väzby na slobodu, ktorá podpísanému súdu bola prokurátorom doručená 26. augusta 2009.

Vzhľadom na takéto vyjadrenia vo veci rozhodujúca sudkyňa pre prípravné konanie zrušila termín verejného zasadnutia a to z nasledovných dôvodov:

Trestný poriadok v žiadnom svojom ustanovení výslovne neuvádza, aby o návrhu prokurátora na predĺženie lehoty trvania väzby bolo rozhodované na verejnom zasadnutí podľa štvrtej hlavy. Zo všeobecného ustanovenia § 291 Trestného poriadku vyplýva, že na verejnom zasadnutí súd rozhoduje, ak to zákon výslovne ustanovuje. Pri rozhodovaní o väzbe ustanovenie § 72 ods. 2 Trestného poriadku vyžaduje, aby bol obvinený pred rozhodnutím o väzbe vypočutý. V tomto prípade ale obvinení výslovne odmietli svoju účasť na verejnom zasadnutí, teda to, aby boli vypočutí pred rozhodnutím o návrhu prokurátora na predĺženie lehoty trvania väzby. Keďže nemohol byť splnený hlavný účel verejného zasadnutia, keďže obvinení nechceli byť vypočutí (odmietli sa podrobiť výsluchu), sudkyňa pre prípravné konanie zrušila termín verejného zasadnutia, keďže jeho predmetom mali byť výsluchy obvinených. Pre takýto záver svedčí aj ustanovenie § 72 ods. 2, šiesta veta

Trestného poriadku, podľa ktorej „predseda senátu alebo sudca pre prípravné konanie vypočuje obvineného a potom umožní prísediacim alebo sudcom, prokurátorovi a obhajcovi položiť obvinenému otázky týkajúce sa rozhodnutia o väzbe; bez výsluchu obvineného možno rozhodnúť o väzbe len vtedy, ak obvinený výslovne požiadal, aby sa konalo v jeho neprítomnosti alebo, ak zdravotný stav obvineného neumožňuje jeho výsluch“. Pri takomto postupe sudkyňa pre prípravné konanie rešpektovala poslednú vetu ustanovenia § 72 ods. 2 Trestného poriadku, keď návrh prokurátora bol súdom doručený obvinenému a jeho obhajcovi tak, aby sa k nemu mali možnosť pred rozhodnutím o väzbe vyjadriť.»

Ústavný súd zistil, že najvyšší súd sa v napadnutom uznesení výhradami sťažovateľa o porušení princípu kontradiktórnosti špecializovaným trestným súdom nezaoberal, pretože neboli predmetom ich sťažnosti proti uzneseniu špecializovaného trestného súdu sp. zn. Tp 9/2009 zo 7. septembra 2009.

Navyše, sťažovatelia konajúcemu súdu 2. septembra 2009 vyhlásili, že sa odmietajú zúčastniť verejného zasadnutia, a požiadali, aby sa konalo v ich neprítomnosti. Sami nevyužili svoje právo zúčastniť sa verejného zasadnutia 10. septembra 2009, kde by mali možnosť osobne sa vyjadriť k predloženému návrhu na predĺženie lehoty väzby aj k návrhu na zmenu dôvodov väzby. Podľa názoru ústavného súdu však sťažovatelia mali dostatok času aj na písomné vyjadrenie. Žiadnu z možností nevyužili, preto konajúca sudkyňa mohla dôvodne predpokladať, že sa vyjadriť k veci nechcú.

Sťažnosť treba preto v tejto časti považovať za neprípustnú.

Podľa § 53 ods. 1 zákona o ústavnom súde sťažnosť nie je prípustná, ak sťažovateľ nevyčerpal opravné prostriedky alebo iné právne prostriedky, ktoré mu zákon na ochranu jeho základných práv alebo slobôd účinne poskytuje a na ktorých použitie je sťažovateľ oprávnený podľa osobitných predpisov.

Podľa poučenia uvedeného v uznesení špecializovaného trestného súdu sp. zn. Tp 9/2009 zo 7. septembra 2009 mali sťažovatelia možnosť podať podľa § 187 ods. 1 Trestného poriadku sťažnosť, v ktorej mohli porušenie svojho práva na kontradiktórnosť konania a princípu rovnosti zbraní namietat' riadnym opravným prostriedkom.

Z uvedeného dôvodu ústavný súd v tejto časti sťažnosť podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde odmietol.

- Sťažovatelia namietajú „porušenie práva na urýchlené rozhodnutie o zákonnosti väzby“ postupom špecializovaného trestného súdu.

Sťažovatelia porušenie označených práv odôvodnili aj tým, že:

„Návrh prokurátora zo 17.08.2009 bol podaný v čase, keď nebolo rozhodnuté o M. M. vznesenej námietke zaujatosti voči JUDr. A. B., ktorú som vzniesol z dôvodu podania žaloby na ochranu osobnosti proti nemu, ktorý postup je v rozpore s § 32 ods. 3 a ods. 4 Trestného poriadku.

Okrem toho predmetný úkon (návrh prokurátora zo 17.08.2009) bol urobený v čase, keď nebolo rozhodnuté o sťažnosti spoluobvineného V. H. proti uzneseniu sp. zn. VII/2 Gv 9/09 z 10.8.2009, ktorým bolo rozhodnuté, že prokurátor úradu špeciálnej prokuratúry JUDr. A. B. nie je vylúčený z vykonávania úkonov vo veci vedenej pod sp. zn. VII/2 Gv 9/09. O posledne uvedenej sťažnosti bolo rozhodnuté až dňa 25.08.2009. Takýto postup je v rozpore s § 32 ods. 4 Trestného poriadku.

Mám za to, že v prípade návrhu prokurátora zo 17.08.2009 nešlo ani o neodkladný a ani o neopakovateľný úkon v zmysle § 10 ods. 17 a ods. 18 Trestného poriadku, a ani o úkon, ktorého nevykonanie by mohlo ohroziť účel trestného konania. Pre zachovanie lehoty 15 pracovných dní na podanie návrhu prokurátora na predĺženie lehoty trvania väzby stanovenej v § 76 ods. ods. 2 Trestného poriadku v znení účinnom do 31.01.2009 postačovalo podať predmetný návrh najneskôr dňa 04.09.2009.“

Sťažovatelia teda namietali porušenie svojich práv aj v súvislosti s procesným postupom špecializovaného trestného súdu.

Zo sťažnosti sťažovateľov z 18. septembra 2009, ktorú v zastúpení svojho právneho zástupca podali proti uzneseniu špecializovaného trestného súdu sp. zn. Tp 9/2009

zo 7. septembra 2009, nevyplýva, že by sťažovatelia označené skutočnosti namietali v podaní najvyššiemu súdu.

V podrobnom odôvodnení sudkyňa pre prípravné konanie rozhodnutie o predĺžení väzby sťažovateľov a zamietnutí žiadosti sťažovateľa v 2. rade o prepustenie z väzby na slobodu odôvodnila najmä tým, že:

«Obvinení M. M., V. H. a T. Ď. boli vzatí do väzby uznesením sudcu pre prípravné konanie Okresného súdu v Trenčíne zo dňa 01.10.2008, sp. zn. 0 Tp 72/2008 podľa § 72 ods. 2 Trestného poriadku z dôvodov uvedených v ustanovení § 71 ods. 1 písm. b), c) Trestného poriadku. Väzba u všetkých troch obvinených začala plynúť dňom 27.09. 2008 od 23.50 h.

Podľa § 76 ods. 1 Trestného poriadku väzba v rámci základnej alebo predĺženej lehoty väzby v prípravnom konaní a väzba v konaní pred súdom môže trvať len nevyhnutný čas.

Podľa § 76 ods. 2 Trestného poriadku základná lehota väzby v prípravnom konaní je sedem mesiacov; prokurátor je povinný prepustiť obvineného na slobodu najneskôr v posledný deň tejto lehoty, ak nepodá najmenej dvadsať pracovných dní pred jej uplynutím obžalobu, návrh na schválenie dohody o vine a treste alebo sudcovi pre prípravné konanie návrh na predĺženie tejto lehoty.

Podľa § 76 ods. 3 Trestného poriadku... predĺžiť lehotu väzby možno len vtedy, ak návrh podľa odseku 2 bol podaný včas a ak nebolo možné pre obtiažnosť vecí alebo z iných závažných dôvodov trestné stíhanie skončiť a prepustením obvineného na slobodu hrozí, že bude zmarené alebo podstatne sťažené dosiahnutie účelu trestného konania. Predĺženie lehoty väzby môže trvať až sedem mesiacov, lebo väzby v prípravnom konaní však nesmie presiahnuť dĺžku podľa odseku 7...

Podľa § 76 ods. 6 Trestného poriadku v znení účinnom do 31.01.2009 celková doba trvania väzby v prípravnom konaní spolu s väzbou v konaní pred súdom nesmie presiahnuť

- a) dvanásť mesiacov, ak je vedené trestné stíhanie pre prečin,*
- b) tridsaťšesť mesiacov, ak je vedené trestné stíhanie pre zločin*
- c) štyridsaťosem mesiacov, ak je vedené trestné stíhanie pre obzvlášť závažný zločin.*

Podľa § 71 ods. ods. 1 Trestného poriadku obvinený môže byť vzatý do väzby len vtedy, ak doteraz zistené skutočnosti nasvedčujú tomu, že skutok, pre ktorý bolo začaté trestné stíhanie, bol spáchaný, má znaky trestného činu, sú dôvody na podozrenie, že tento skutok spáchal obvinený a z jeho konania alebo ďalších konkrétnych skutočností vyplýva dôvodná obava, že

a) ujde alebo sa bude skrývať, aby sa tak vyhol trestnému stíhaniu alebo trestu, najmä ak nemožno jeho totožnosť ihneď zistiť, ak nemá stále bydlisko alebo ak mu hrozí vysoký trest.

Podľa § 79 ods. 2 Trestného poriadku policajt, prokurátor, sudca pre prípravné konanie a súd sú povinní skúmať v každom období trestného stíhania, či dôvody väzby trvajú alebo či sa zmenili. Sudca pre prípravné konanie tak koná iba pri rozhodovaní o návrhu prokurátora na predĺženie lehoty väzby alebo o zmene dôvodov väzby a pri rozhodovaní o žiadosti obvineného o prepustenie z väzby podľa odseku 3. Ak v prípravnom konaní prokurátor zistí, že dôvody väzby sa zmenili, podá návrh sudcovi pre prípravné konanie na rozhodnutie o zmene dôvodov väzby. Sudca pre prípravné konanie o takom návrhu rozhodne bez meškania...

Podľa § 79 ods. 3 Trestného poriadku obvinený má právo kedykoľvek žiadať o prepustenie na slobodu. Ak v prípravnom konaní prokurátor takej žiadosti nevyhoví, predloží ju bez meškania so svojim stanoviskom a s návrhom na rozhodnutie sudcovi pre prípravné konanie, o čom upovedomí obvineného a jeho obhajcu. O takej žiadosti sa musí bez meškania rozhodnúť. Ak sa žiadosť zamietla, môže ju obvinený, ak v nej neuvedie iné dôvody, opakovať až po uplynutí tridsiatich dní odo dňa, keď rozhodnutie o jeho predchádzajúcej žiadosti nadobudlo právoplatnosť.

Z obsahu spisového materiálu sudkyňa pre prípravné konanie zistila, že vyšetrovateľ PPZ, Úrad boja proti organizovanej kriminalite, Odbor západ, Oddelenie vyšetrovania uznesením zo dňa 26.10.2007 sp. zn. ČVS: PPZ-32/BOK-Z-2007 vzniesol obvinenie podľa § 206 ods. 1 Trestného poriadku M. M. pre prečin poškodzovania cudzej veci, ktorého sa mal dopustiť formou účasti podľa § 21 ods. 1 písm. a) k § 245 ods. 1, ods. 2 písm. a) Trestného zákona v bodoch 1), 2), 3) a V. H., T. Ď. a D. V. v bodoch 1), 2) pre pokračujúci prečin poškodzovania cudzej veci. ktorého sa malo dopustiť formou spolupáchateľstva podľa § 20 k § 245 ods. 1, ods. 2 písm. a) Trestného zákona a v bode 3) pre prečin

poškodzovania cudzej veci formou spolupáchateľstva podľa § 20 k § 245 ods. 1, ods. 2 písm. a) Trestného zákona.

Obvineným M. M., V. H. a M. B., bolo ďalším uznesením vyšetrovateľa KR PZ, Úradu justičnej a kriminálnej polície v T. zo dňa 08.12.2008, sp. zn. ČVS: KRP-63/OVK-TN-2008, vznesené obvinenie za prečin porušovania domovej slobody podľa § 194 ods. 1, ods. 2 písm. b) Trestného zákona a pokračovací zločin poškodzovania cudzej veci podľa § 245 ods. 1, ods. 3 písm. c), ods. 4 písm. a) Trestného zákona s poukazom na § 138 písm. b), Í) Trestného zákona a M. B. pre trestný čin porušovania domovej slobody podľa § 238 ods. 1, ods. 2 Trestného zákona účinného do 01.01.2006 v súbehu s trestným činom poškodzovania cudzej veci podľa § 257 ods. 1 Trestného zákona spáchaný organizovanou skupinou s poukazom na § 89 ods. 26 Trestného zákona účinného do 01.01.2006.

Písomným upozornením zo dňa 06. 02.2009 vyšetrovateľ podľa § 206 ods. 6 Trestného poriadku upozornil obvinených M. M., V. H. a T. Ď. na okolnosť, že skutky, pre ktoré im bolo vznesené obvinenie uzneseniami zo dňa 26.10.2007 a 27.09.2008 budú v ďalšom konaní právne kvalifikované ako pokračovací zločin poškodzovania cudzej veci podľa § 245 ods. 1, ods. 3 písm. c), ods. 4 písm. a), b) Trestného zákona s poukazom na § 138 písm. b) a § 141 písm. a) Trestného zákona v jednočinnom súbehu so zločinom založenia, zosnovania a podporovania zločineckej skupiny podľa § 296 Trestného zákona, u obvinených V. H. a T. Ď. aj so zločinom porušovania domovej slobody podľa § 194 ods. 1, ods. 2 písm. b), ods. 3 písm. b) Trestného zákona s poukazom na § 141 písm. a) Trestného zákona. Obvinení prevzali upovedomenie o zmene právnej kvalifikácie dňa 09. 02. 2009.

Uznesením vyšetrovateľa KR PZ, Úrad justičnej a kriminálnej polície T. zo dňa 12.03.2009 sp. zn. ČVS:KRP-63/OVK-TN-2008 bolo začaté trestné stíhanie vo veci a zároveň aj vznesené obvinenie M. M. v skutku č. 1), 2), 3), 4) za pokračovací zločin poškodzovania cudzej veci § 245 ods. 1. ods. 2 písmeno b), ods. 3 písm. c), ods. 4 písm. a), b) Trestného zákona s poukazom na § 138 písm. b) s poukazom na § 140 písm. b) Trestného zákona, s poukazom na § 141 písm. i) Trestného zákona, v skutku č. 2), 3) v štádiu prípravy podľa § 13 ods. 1 Trestného zákona v skutku č. 2), 3), 4) za pokračovací zločin útoku na verejného činiteľa podľa § 323 ods. 1 písm. a), ods. 2 písm. c) Trestného zákona s poukazom na § 138 písm. a) Trestného zákona, v skutku č. 2) a 3) v štádiu prípravy podľa § 13 ods. 1 Trestného zákona, v skutku č. 5) za obzvlášť závažný zločin nedovoleného

ozbrojovania a obchodovania so zbraňami podľa § 295 ods. 1 písm. b), ods. 3 písm. b), ods. 4 písm. a) s poukazom na § 140 písm. b) Trestného zákona s poukazom na § 141 písm. a) Trestného zákona, v skutku č. 6) a 7) za pokračovací obzvlášť závažný zločin vydierania podľa § 189 ods. 1, ods. 4 písm. c) s poukazom na § 141 písm. a) Trestného zákona, v skutku č. 8), 9). 10) za pokračovací trestný čin poškodzovania cudzej veci podľa § 257 ods. 1, ods. 3 písm. a) Trestného zákona spáchaného formou účasti podľa § 10 ods. 1 písm. a) Trestného zákona účinného do 01.01. 2006, V. H. v skutku č. 1), 2), 3), 4) za pokračovací zločin poškodzovania cudzej veci § 245 ods. 1, ods. 3 písm. c), ods. 4 písm. a), b) Trestného zákona s poukazom na § 138 písm. b), s poukazom na 141 písm. a) Trestného zákona, v skutku č. 2), 3) v štádiu prípravy podľa § 13 ods. 1 Trestného zákona, v skutku Č. 2), 3), 4) za pokračovací zločin útoku na verejného činiteľa podľa § 323 ods. 1 písm. a), ods. 2 písm. c) Trestného zákona s poukazom na § 138 písm. a) Trestného zákona, v skutku č. 2) a 3) v štádiu prípravy podľa § 13 ods. 1 Trestného zákona,

v skutku č. 5) za obzvlášť závažný zločin nedovoleného ozbrojovania a obchodovania so zbraňami podľa § 295 ods. 1 písm. b), ods. 4 písm. a) Trestného zákona s poukazom na § 141 písm. a) Trestného zákona, v skutku č. 8), 9), 10) za pokračovací trestný čin poškodzovania cudzej veci podľa § 257 ods. 1, ods. 3 písm. a) Trestného zákona spáchaného formou spolupáchateľstva podľa § 9 ods. 2 Trestného zákona účinného do 01.01.2006, T. D., v skutku č. 1), 2), 3), 4) za pokračovací zločin poškodzovania cudzej veci podľa § 245 ods. 1, ods. 3, písm. c), ods. 4 písm. a), b) Trestného zákona s poukazom na § 138 písm. b), s poukazom na § 141 písm. a) Trestného zákona, v skutku č. 2), 3) v štádiu prípravy podľa § 13 ods. 1 Trestného zákona,

v skutku č. 2), 3), 4) za pokračovací zločin útoku na verejného činiteľa podľa § 323 ods. 1 písm. a), ods. 2 písm. c) Trestného zákona s poukazom na § 138 písm. a) Trestného zákona, v skutku č. 2) a 3) v štádiu prípravy podľa § 13 ods. 1 Trestného zákona,

v skutku Č. 5 za obzvlášť závažný zločin nedovoleného ozbrojovania a obchodovania so zbraňami podľa § 295 ods. 1 písm. b), ods. 4 písm. a) Trestného zákona s poukazom na § 141 písm. a) Trestného zákona,

v skutku č. 6) obzvlášť závažný zločin vydierania podľa § 189 ods. 1, ods. 4 písm. c) Trestného zákona s poukazom na § 141 písm. a) Trestného zákona,

Z uvedeného je zrejmé, že všetci traja obvinení sú trestne stíhaní za závažnú úmyselnú trestnú činnosť kvalifikovanú tak, ako je to uvedené v jednotlivých uzneseniach vyšetrovateľa o vznesení obvinenia, ktorej sa mali dopustiť spôsobom prv uvedeným v jednotlivých skutkoch. Obvinený M. M. je o.i. trestne stíhaný za pokračujúci zločin poškodzovania cudzej veci podľa § 245 ods. 1, ods. 3 písm. c), ods. 4 písm. a), b) Trestného zákona s poukazom na § 138 písm. b) a § 14] písm. a) Trestného zákona, ktorého sa mal dopustiť v jednočinnom súbehu so zločinom založenia, zosnovania a podporovania zločineckej skupiny podľa § 296 Trestného zákona, za obzvlášť závažný zločin nedovolené ozbrojovanie a obchodovanie so zbraňami podľa § 295 ods. 1 písm. b), ods. 3 písm. b), ods. 4 písm. a) Trestného zákona s poukazom na § 140 písm. b) Trestného zákona a § 141 písm. a) Trestného zákona, za pokračujúci obzvlášť závažný zločin vydierania podľa § 189 ods. 1, ods. 4 písm. c) Trestného zákona s poukazom na § 141 písm. a) Trestného zákona, ako aj pre zločin porušovania domovej slobody podľa § 194 ods. 1, ods. 2 písm. b), ods. 3 písm. b) Trestného zákona s poukazom na § 141 písm. a) Trestného zákona.

Obvinený V. H. je trestne stíhaný o.i. za pokračovací zločin poškodzovania cudzej veci podľa § 245 ods. 1, ods. 3 písm. c), ods. 4 písm. a), b) Trestného zákona s poukazom na § 138 písm. b) a § 141 písm. a) Trestného zákona v jednočinnom súbehu so zločinom založenia, zosnovania a podporovania zločineckej skupiny podľa § 296 Trestného zákona, pre zločin porušovania domovej slobody podľa § 194 ods. 1, ods. 2 písm. b), ods. 3 písm. b) Trestného zákona s poukazom na § 141 písm. a) Trestného zákona, pre obzvlášť závažný zločin nedovolené ozbrojovanie a obchodovanie so zbraňami podľa § 295 ods. 1 písm. b), ods. 4 písm. a) Trestného zákona s poukazom na § 141 písm. a) Trestného zákona.

Obvinený T. Ď. je trestne stíhaný o.i. pre pokračujúci zločin poškodzovania cudzej veci podľa § 245 ods. 1, ods. 3 písm. c), ods. 4 písm. a), b) Trestného zákona s poukazom na § 138 písm. b) a § 141 písm. a) Trestného zákona v jednočinnom súbehu so zločinom založenia, zosnovania a podporovania zločineckej skupiny podľa § 296 Trestného zákona a zločinu porušovania domovej slobody podľa § 194 ods. 1, ods. 2 písm. b), ods. 3 písm. b) Trestného zákona s poukazom na § 141 písm. a) Trestného zákona, pre obzvlášť závažný zločin nedovolené ozbrojovanie a obchodovanie so zbraňami podľa § 295 ods. 1 písm. b), ods. 4 písm. a) Trestného zákona s poukazom na § 14] písm. a) Trestného zákona, pre

obzvlášť závažný zločin vydierania podľa § 189 ods. 1, ods. 4 písm. c) Trestného zákona s poukazom na § 141 písm. a) Trestného zákona.

Všetci traja obvinení navyše sú trestne stíhaní aj za inú úmyselnú trestnú činnosť a to inými policajnými zločkami, ktorá skutočnosť je zrejmá z predchádzajúcich rozhodnutí podpísaného súdu, a ktorá tiež vyplýva aj z vyšetrovacieho spisového materiálu.

Podľa názoru sudkyne pre prípravné konanie vážnosť podozrenia zo spáchania stíhaných skutkov, ktoré bezpochyby majú znaky trestných činov v zmysle postupne vydaných uznesení o vznesení obvinenia, ani v tomto štádiu konania nebola doposiaľ vo veci nazhromaždeným dôkazovým materiálom, navyše doplneným orgánom činným v predmetnej trestnej veci, rozptýlená a toto podozrenie naďalej pretrváva. Obvinený M. M. je naďalej dôvodne podozrivý, že ako člen zločineckej skupiny, ktorú vytvoril, po dlhú dobu cieľavedome poškodzoval cudzí majetok za použitia zápalnej látky alebo nástražného výbušného systému za účelom postupného získania si nielen vplyvu v mieste jeho „pôsobenia“, ale predovšetkým s cieľom získania rôznych neoprávnených výhod, predovšetkým finančných. Obvinený M. M. spolu s ďalšími spoluobvinenými mali pôsobiť na rozsiahlom území Slovenskej republiky, predovšetkým však v okrese P. Zo zabezpečených dôkazov zatiaľ vyplýva, že obvinený M. M. mal byť vedúcou osobnosťou skupiny, túto skupinu sformoval on sám, aktívne ju mal riadiť a mal to byť on, ktorý mal určiť a identifikovať motorové vozidlo, ktoré malo byť znehodnotený a mal to byť on, ktorý mal rozhodnúť, čo konkrétne má urobiť každý jeden zo spoluobvinených, kedy a akým spôsobom. Mal vyžadovať rešpekt a poslušnosť všetkých členov tejto zločineckej skupiny, keďže stál na jej čele. Činnosť každého člena tejto skupiny mala mať svoje opodstatnenie, konkrétny účel a zameranie. O týchto skutočnostiach pred vyšetrovateľom vypovedalo viacero svedkov, ktorí uviedli, za akých okolností a kedy sa dostali s obvineným M. M., ako aj s ďalšími spoluobvinenými do kontaktu, za akým účelom sa na nich telefonicky alebo osobne nakontaktoval a čo požadoval. Vo vyšetrovacom spisovom materiáli sa nachádzajú aj výpovede svedkov, ktorí svojimi výpoveďami potvrdzovali vierohodnosť už vypočutých svedkov - poškodených. Sudkyňa pre prípravné konanie ani v súčasnom štádiu trestného stíhania nezistila žiadne také skutočnosti, na základe ktorých by bolo možné dospieť k záveru, že výpovede svedkov strácajú na vierohodnosti.

Dospela k záveru, že obvinení sú dôvodne trestne stíhaní pre skutky, resp. pre trestné činy, pre ktoré im bolo postupne vznesené obvinenie. Ďalšie vedenie trestného stíhania proti všetkým trom obvineným je v plnej miere odôvodnené a opodstatnené. Všetky aktivity obvinených pod vedením M. M. smerovali k získaniu neoprávneného majetkového prospechu.

Vzhľadom na doposiaľ uvedené preto aj v súčasnej dobe pretrváva u obvinených dôvod väzby podľa § 79 ods. 1 písm. b), c) Trestného poriadku. V tomto smere súd poukazuje na svoje predchádzajúce rozhodnutia, ako aj na rozhodnutia Najvyššieho súdu SR. S poukazom na charakter vyšetrovanej trestnej činnosti, jej vecný i časový rozsah, obsah výpovedí viacerých svedkov, s prihliadnutím aj na predchádzajúci život obvinených na dôvodnosti ďalšieho trvania väzby sa nič nezmenilo.

Dôvodnosť navrhovaného predĺženia lehoty trvania väzby u všetkých troch obvinených bola sudkyňou pre prípravné konanie preskúmaná z hľadiska plynulosti vykonávania vyšetrovania. Z obsahu predloženého vyšetrovacieho materiálu sudkyňa pre prípravné konanie konštatovala, že vyšetrowanie prebieha zákonným spôsobom a bez prieťahov na strane orgánov činných v trestnom konaní. Je nesporné, že vo veci sa vykonáva rozsiahle dokazovanie, vzhľadom na počet útokov proti záujmom chráneným Trestným zákonom. Je nevyhnutné dôsledne zadokumentovať vyšetrowanú trestnú činnosť, za účelom ktorým je potrebné zabezpečiť dôkazy minimálne v rozsahu, ako to podrobne vo svojom návrhu prokurátor uviedol. Vzhľadom na obtiažnosť veci spočívajúcu v jej rozsahu, početnosti skutkov, spôsobe a dĺžke času páchania stíhaných skutkov a novým zisteniam, ktoré odôvodnili potrebu rozšírenia obvinenia, sudkyňa pre prípravné konanie návrhu prokurátora vyhovelá a predĺžila lehotu väzby u všetkých troch obvinených do 27. marca 2010. Takto predĺžená lehota väzby sa v tomto štádiu trestného stíhania javí ako primeraná na vykonanie potrebných úkonov s cieľom riadneho zdokumentovania vyšetrovanej trestnej činnosti všetkých troch obvinených. Trestné stíhanie obvinených, vzhľadom na doposiaľ uvedené nebolo možné skončiť v základnej lehote väzby. Prepustením obvinených na slobodu reálne hrozí, že by došlo k podstatnému sťaženiu dosiahnutia účelu trestného konania.

Keďže bol prijatý záver aj o opodstatnenosti ďalšieho vedenia trestného stíhania, sudkyňa pre prípravné konania dospela k záveru, že návrh na predĺženie lehoty trvania

väzby u obvinených, z dôvodov vyššie uvedených, podal prokurátor ÚŠP GP SR dôvodne a preto mu v celom rozsahu vyhovel.

Prokurátor sa podaným návrhom domáhal, aby vo veci rozhodujúci súd u všetkých troch obvinených zmenil a teda rozšíril dôvody väzby aj podľa ustanovenia § 71 ods. 1 písm. a) Trestného poriadku, pretože, podľa jeho názoru, je tu daná dôvodná obava, že obvinení ujdú alebo sa budú skrývať, aby sa tak vyhli trestnému stíhaniu, pretože im hrozí vysoký trest. Svoje úvahy o predmetnej hrozbe oprel o tie skutočnosti, ktorými v podstate odôvodňoval aj samotný návrh na predĺženie lehoty trvania väzby. Poukázal na to, že obvinení M. M. a T. D. sú o.i. trestne stíhaní aj pre obzvlášť závažný zločin vydierania podľa § 189 ods. 1, ods. 4 písm. c) Trestného zákona, za ktorý Trestný zákon v osobitnej časti dovoľuje uložiť trest odňatia slobody na dvadsať rokov až dvadsaťpäť rokov alebo trest odňatia slobody na doživotie. Ďalej uviedol, že obvinený M. M. už bol v minulosti dvakrát potrestaný nepodmienečným trestom odňatia slobody pre trestný čin ublíženia na zdraví podľa § 222 ods. 1 Trestného zákona účinného do 01.01.2006 v dôsledku čoho s poukazom na ustanovenie § 437 ods. 5 Trestného zákona v jeho prípade možno reálne očakávať aplikáciu tzv. zásady trikrát a dost' v zmysle § 47 ods. 2 Trestného zákona a teda uloženie trestu odňatia slobody na doživotie. Ohľadne obvineného V. H. prokurátor uviedol, že tento je o. i. trestne stíhaný aj pre obzvlášť závažný zločin nedovoleného ozbrojovania a obchodovania so zbraňami podľa § 295 ods. 1 písm. b) ods. 4 písm. a) Trestného zákona, pre ktorý Trestný zákon v osobitnej časti dovoľuje uložiť trest odňatia slobody na desať rokov až pätnásť rokov. V prípade všetkých troch obvinených súčasne možno očakávať, podľa predkladateľa návrhu, uloženie zvýšeného úhrnného trestu odňatia slobody podľa § 41 ods. 2 Trestného zákona. Z týchto dôvodov v podstate podal návrh na rozhodnutie o zmene, teda rozšírenia dôvodov väzby tak, ako je to prv uvedené.

Trestný poriadok podrobnejšie neupravuje, čo sa rozumie pod termínom „vysoký trest“, vysoký trest možno považovať za dôvod väzby skutočne len za predpokladu zistenia ďalšej konkrétnej skutočnosti týkajúcej sa najmä osoby páchatela alebo okolností prípadu, ktoré v súvislosti s predpokladanou citel'nou sankciou odôvodňujú obavu z úteku. Je nesporné, že obvineným M. M., V. H. a T. Ď. boli postupne vznesené obvinenia pre rôznu závažnú úmyselnú trestnú činnosť majetkovej aj násilnej povahy. Obvinení sú dôvodne podozriví, že ako členovia zločineckej skupiny po dlhú dobu cieľavedome poškodzovali

cudzí majetok za použitia zápalnej látky alebo nástražného výbušného systému za účelom postupného získavania nielen vplyvu v mieste ich „pôsobenia“, ale predovšetkým s cieľom získania neoprávnených výhod. Je možné dôvodne vyvodiť záver o tom, že obvinení predovšetkým mali snahu ovplyvniť činnosť určitých osôb s cieľom získať si výsadné postavenie v okrese P. Navyše, je potrebné zdôrazniť, že obvineným M. M. a V. H. bolo v nedávnej minulosti t.j. 08.07.2009 vznesené obvinenie za ďalšiu závažnú trestnú činnosť, ktorá mala byť páchaná od marca 2006 do konca júna 2007. M. M. bolo vznesené obvinenie za pokračujúci obzvlášť závažný zločin vydierania podľa § 189 ods. 1, ods. 2 písm. a), ods. 4 písm. b), c) Trestného zákona s poukazom na § 138 písm. a), b) a § 141 písm. a) Trestného zákona a V. H. tým istým uznesením vznesené obvinenie za obzvlášť závažný zločin vydierania podľa § 189 ods. 1, ods. 4 písm. c) Trestného zákona s poukazom na § 141 písm. a) Trestného zákona. Z uvedeného je zrejmé, že aj V. H. v prípade preukázania viny za uvedený trestný čin hrozí uloženie trestu odňatia slobody vo výmere od dvadsať rokov až dvadsaťpäť rokov alebo trest odňatia slobody na doživotie.

Napriek týmto skutočnostiam, z ktorých je zrejmé, že obvineným hrozí vysoký trest, podľa názoru sudkyne pre prípravné konanie neboli splnené zákonné podmienky pre rozšírenie dôvodov väzby u obvinených v zmysle návrhu prokurátora. Iba skutočnosť, že každému obvinenému v prípade uznania viny hrozí vysoký trest, nemôže sama o sebe odôvodňovať ani v tomto štádiu trestného konania dôvod väzby podľa § 71 ods. 1 písm. a) Trestného poriadku. Nebolo totiž preukázané, že by sa obvinení správali spôsobom, ktorý predpokladá toto ustanovenie, teda že by u nich existoval predpoklad, že ujdú alebo sa budú skrývať, aby sa tak vyhli trestnému stíhaniu alebo trestu, ktorý im reálne hrozil. Zo spisového materiálu nevyplývajú také konkrétne skutočnosti, ktoré by odôvodňovali túto obavu. Už zo samotného rozhodovania sudcu pre prípravné konanie Okresného súdu v Trenčíne o návrhu prokurátora na ich vzatie do väzby vyplýva, že po zadržaní obvinených a rozhodovaní o ich vzatí do väzby, tento sa aj s takýmto návrhom prokurátora vysporiadal, pričom neuznal dôvod väzby v zmysle § 71 ods. 1 písm. a) Trestného poriadku ani u jedného z obvinených. Pri posudzovaní návrhu prokurátora možno vysoký trest považovať za dôvod väzby len za predpokladu zistenia niektorej ďalšej konkrétnej skutočnosti týkajúcej sa najmä osoby páchatela alebo okolností prípadu, ktoré v súvislosti s predpokladanou citeľnou sankciou odôvodňujú obavu z úteku. Ani u jedného z týchto troch obvinených od

okamihu ich vzatia do väzby nedošlo k takej podstatnej zmene okolností a ich situácie, ktoré by odôvodňovali obavu, že by sa správali spôsobom uvedeným v tomto ustanovení. Podľa názoru sudkyne pre prípravné konanie za samotný takýto dôvod nemožno považovať vydanie uznesenia o vznesení obvinenia za ďalšiu trestnú činnosť, aj keď tieto obvinenia zvyšujú trestnú sadzbu, ktorým obvineným hrozí v prípade uznania viny. V tomto smere sudkyňa pre prípravné konanie poukazuje aj na právny názor Najvyššieho súdu SR v Bratislave, ktorý je prezentovaný v uznesení zo dňa 20.05.2009 pod sp. zn. 3 Tošs J 2/2009.

Z týchto dôvodov sudkyňa pre prípravné konanie návrh prokurátora ako nie dôvodný zamietla s tým, že u obvinených naďalej trvajú dôvody väzby podľa § 71 ods. 1 písm. b), c) Trestného poriadku nezmenené tak, ako to bolo konštatované v predchádzajúcich rozhodnutiach súdov v trestnej veci obvinených. Niet pochybností o tom, že i ďalšie zotrvanie obvinených vo výkone väzby je podložené konkrétnymi skutočnosťami vyplývajúcimi z doposiaľ vykonaného dokazovania. Obvinení v čase pred obmedzením ich osobnej slobody boli bez preukázateľného zdroja príjmu. Naďalej pretrváva obava, že by v prípade prepustenia na slobodu pokračovali v páchaní trestnej činnosti obdobného charakteru, pre ktorú sa v súčasnosti proti nim vedie vyšetrovanie. Z doposiaľ nezhradených dôkazov je zrejmé, že obvinení mali vyšetrovanú trestnú činnosť páchať v dlhom časovom období, mali ju páchať mnohými čiastkovými skutkami a to spôsobom, ako je to v tomto rozhodnutí uvedené. Tiež naďalej pretrváva dôvodná obava, že pokiaľ by boli obvinení prepustení na slobodu, mohli by vyvíjať nátlak a rôzne kolízne aktivity vo vzťahu k osobám, ktoré jednak už boli vo veci vypočuté, alebo ešte len budú vyšetrovateľom vypočuté s cieľom riadne dokumentovať vyšetrovanú činnosť obvinených. Predpokladá sa, že obvinení budú podrobený konfrontácie spolu so svedkami alebo svedkami - poškodenými z dôvodov, ktoré uvádzal v podanom návrhu prokurátor. Vo veci vypočutí svedkovia -poškodení vo svojich výpovediach pred vyšetrovateľom prejavili strach, nielen o seba, ale aj o svojich rodinných príslušníkov.»

Zamietnutie žiadosti sťažovateľa v 2. rade o prepustenie z väzby sudkyňa pre prípravné konanie odôvodnila takto:

„Obvinený V. H. pokiaľ sa podanými žiadosťami domáhal prepustenia z väzby na slobodu z dôvodov, ktoré sú vyššie uvedené v tomto rozhodnutí, vo veci rozhodujúca sudkyňa pre prípravné konanie dospela k záveru, že u tohto obvineného naďalej trvajú dôvody väzby v zmysle ustanovenia § 71 ods. 1 písm. b), c) Trestného poriadku. V tomto smere poukazuje na dôvody, ktoré ju viedli k vyhovneniu návrhu prokurátora na predĺženie lehoty trvania väzby u všetkých troch obvinených, vrátane samotného žiadateľa o prepustenie z väzby na slobodu. S poukazom na charakter trestnej činnosti, pre ktorú bolo začaté trestné stíhanie, jej vecný i časový rozsah, predovšetkým obsah výpovedí viacerých svedkov, na dôvodnosti ďalšieho trvania väzby u tohto obvineného sa nič nezmenilo. Podstatnú časť sťažnostných námietok obvineného tvorí argumentácia súvisiaca s nálezom Ústavného súdu zo dňa 20.05.2009 sp. zn. PL.ÚS 17/08, v dôsledku ktorého došlo k strate účinnosti zákona č. 458/2003 Z.z. o zriadení Špeciálneho súdu a Úradu špeciálnej prokuratúry a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov. V tejto súvislosti aj Najvyšší súd Slovenskej republiky vo svojom rozhodnutí zo dňa 25.08.2009, evidovanom pod sp. zn. 1 Tost 12/2009 pripomenul, že citovaný nález Ústavného súdu v časti 9. obsahuje záver, že rozhodnutia Špeciálneho súdu vydané v trestnom konaní, nie sú týmto rozhodnutím Ústavného súdu dotknuté. Právoplatné rozhodnutia Ústavného súdu sú všeobecne záväzné, teda sú záväzné pre všetky orgány verejnej moci, fyzické osoby alebo právnické osoby, ktorých sa rozhodnutia týkajú. Z tohto dôvodu rozhodnutia bývalého Špeciálneho súdu sa považujú za platné a plne legitímne. Preto aj uznesenie zo dňa 17.03.2009 Špeciálneho súdu v Pezinku, pracovisko Banská Bystrica sp. zn. Tp 9/2009, ako aj uznesenie Najvyššieho súdu SR v Bratislave zo dňa 26.03.2009 sp. zn. 3 Tošs 6/2009, ktorými bola právoplatne predĺžená lehota väzby u tohto obvineného, ako aj u ostatných spoluobvinených, teda M. M. a T. Ď. považuje sudkyňa vo veci rozhodujúca za zákonné.“

6. Sťažovatelia napokon namietajú „porušenie práva byť súdený v primeranej lehote alebo prepustený počas konania a arbitrárnosť a nepreskúmateľnosť uznesenia najvyššieho súdu sp.zn. 5 Tost 17/2009 z 24.9.2009“. Sťažovatelia sa opierajú o svoje vyjadrenie z 2. septembra 2009 k návrhu prokurátora na predĺženie väzby a odvolávajú sa na judikatúru ústavného súdu, podľa ktorej pri skúmaní dôvodnosti väzby, ktorá trvá dlhšiu dobu, treba skúmať splnenie takých skutočností, ako je dôvodné podozrenie, že stíhaná osoba spáchala

trestný čin, ďalej danosť niektorého z väzobných dôvodov, ako aj postup orgánov činných v trestnom konaní s osobitnou starostlivosťou a urýchlením.

Sťažovatelia vidia porušenie označených práv aj v tom, že doba ich väzby nie je primeraná. Poukazujú na to, že v momente ich vzatia do väzby bolo možné vzhľadom na organizovaný a skupinový charakter trestnej činnosti, z ktorej sú obvinení, akceptovať aj spoločné odôvodnenie väzby, po predlžovaní väzby po šiestich mesiacoch však už takýto prístup neobstojí.

Podľa názoru ústavného súdu z obsahu odôvodnenia napadnutého uznesenia špecializovaného trestného súdu jednoznačne vyplýva, v čom tento súd videl dôvodnosť väzby sťažovateľov podľa § 71 ods. 1 písm. b) zákona č. 301/2005 Z. z. Trestného poriadku aj po 27. septembri 2009. Súčasne zdôvodnil, prečo sa nestotožnil s návrhom prokurátora Úradu špeciálnej prokuratúry Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky sp. zn. VII/2 Gv 9/09, ktorým navrhol rozšírenie dôvodov väzby okrem kolúznej aj na útekovú podľa § 71 ods. 1 písm. a) Trestného poriadku.

Najvyšší súd si toto odôvodnenie v plnej miere osvojil.

Keďže úlohou ústavného súdu je kontrola toho, či všeobecné súdy v namietaných rozhodnutiach správne aplikujú právo, či dané rozhodnutia sú odôvodnené a či nenesú znaky arbitrárnosti vyúsťujúce do porušenia niektorého zo základných práv a slobôd, nemôže zasahovať do ich skutkových a právnych záverov, ak ich z danej perspektívy možno pokladať za udržateľné.

V tomto smere odôvodnenie rozhodnutia najvyššieho súdu odkazujúce na predchádzajúce odôvodnenie rozhodnutia špecializovaného trestného súdu možno považovať za síce krajnú, no ešte stále ústavnoprávne akceptovateľnú alternatívu odôvodnenia (mutatis mutandis IV. ÚS 41/08) namietaných súdov. Z hľadiska námietok sťažovateľov o nedostatočnej odôvodnenosti ich ďalšieho ponechania vo väzbe sa preto javia ako akceptovateľné.

Rovnako ústavný súd považuje za ústavne konformné akceptovanie výkladu ustanovení Trestného poriadku aplikovaných pri rozhodovaní o väzbe sťažovateľov

špeciálnym súdom. Špecializovaný trestný súd jednoznačne a jasne formuloval a v rozhodnutí citoval na vec sa vzťahujúce príslušné ustanovenia trestno-procesných predpisov, s poukazom najmä na § 76 ods. 6 Trestného poriadku v znení účinnom do 31. januára 2009, podľa ktorého celková doba trvania väzby v prípravnom konaní spolu s väzbou v konaní pred súdom nesmie presiahnuť štyridsaťosem mesiacov, ak je trestné stíhanie vedené pre obzvlášť závažný zločin.

Ústavný súd zastáva názor, že práve iný výklad týchto ustanovení, ako ten, ktorý použil špecializovaný trestný súd, a najvyšší súd sa s ním stotožnil, by predstavoval porušenie ústavnoprávnych princípov.

Sťažovatelia boli vzatí do väzby uznesením sudcu pre prípravné konanie Okresného súdu Trenčín sp. zn. 0 Tp 72/2008 podľa § 72 ods. 2 Trestného poriadku z dôvodov uvedených v ustanovení § 71 ods. 1 písm. b) c) Trestného poriadku. Väzba začala plynúť 27. septembra 2008. Na základe rozhodnutia sudkyne pre prípravné konanie špeciálneho súdu sp. zn. Tp 9/2009 zo 17. marca 2009 bola sťažovateľom väzba predĺžená do 27. septembra 2009. Rozhodnutím sudkyne pre prípravné konanie sp. zn. Tp 9/2009 zo 7. septembra 2009 bola ďalej predĺžená do 27. marca 2010. Z uvedeného teda bez akýchkoľvek pochybností vyplýva, že vzhľadom na charakter trestnej činnosti, pre ktorú sú sťažovatelia trestne stíhaní, nemohlo dôjsť k prekročeniu maximálnej dĺžky trvania ich väzby.

Z tohto hľadiska treba považovať pozbavenie osobnej slobody sťažovateľov za zákonné, pretože sa udialo v súlade s konaním ustanoveným v zákone, na základe rozhodnutia príslušného súdu, z dôvodov uvedených v zákone a bez toho, aby ich väzba prekročila zákonom ustanovenú dovolenú dĺžku jej trvania.

- Sťažovatelia navrhovali, aby ústavný súd zrušil uznesenie špecializovaného trestného súdu sp. zn. Tp 9/2009 zo 7. septembra 2009, uznesenie najvyššieho súdu sp. zn. 5 Tost 17/2009 z 24. septembra 2009, ako aj uznesenie najvyššieho súdu sp. zn. 5 Ndt 17/2009 z 24. septembra 2009 a najvyššiemu súdu prikázal, aby neodkladne prepustil sťažovateľov z väzby na slobodu.

Právny zástupca sťažovateľov podaním doručeným ústavnému súdu 19. apríla 2010 oznámil, že sťažovatelia boli na základe písomného príkazu 1. apríla 2010 prepustení z väzby na slobodu.

Vzhľadom na túto skutočnosť, ako aj na to, že sťažnosť bola odmietnutá ako celok, bolo už bez právneho významu rozhodovať o ďalších návrhoch sťažovateľov.

Vzhľadom na uvedené skutočnosti ústavný súd rozhodol tak, ako to je uvedené vo výroku tohto uznesenia.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 24. júna 2010